

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
– Sihteeristön keräämää aineistoa
– Nuukin ministerijulistus, 12. toukokuuta 2011
– YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

Valiokuntaehdotus Pohjoismaiden neuvoston hyvinvointipoliittisesta työstä arktisella alueella

1. Valiokunnan ehdotus

Hyvinvointivaliokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, *että* se pyrkii edistämään työtä, jonka tavoitteena on YK:n Global Compact -hankkeen 10 periaatteen sisällyttäminen luontevaksi osaksi yritysten yhteiskuntavastuuta ja profiilia arktisella alueella ja että se tukee Arktisen neuvoston työtä yritysten yhteiskuntavastuuta (CSR) koskevien periaatteiden kehittämiseksi arktisella alueella.

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille sekä Ahvenanmaalle, Färsaarille ja Grönlannille,

että ne vahvistavat ja kehittävät pohjoismaista yhteistyötä Arktisessa neuvostossa.

että ne laativat yhdessä arktisen työn keskeisten toimijoiden kanssa toimenpidesuunnitelman suhtautumisesta tuleviin haasteisiin, jotka liittyvät arktisen alueen strategiseen sijaintiin, ilmastonmuutokseen, terveyteen ja muihin arktisiin paikallisyhteisöihin vaikuttaviin tekijöihin 12. toukokuuta 2011 hyväksytyyn Nuukin ministerijulistuksen mukaisesti.

2. Taustaa

Hyvinvointivaliokunta on käsitellyt arktiseen alueeseen liittyviä kysymyksiä kokouksissaan 25. tammikuuta 2012 ja 22. maaliskuuta 2012. Hyvinvointivaliokunnan sihteeristö on kerännyt aineistoa arktisesta alueesta, ja tämä aineisto on valiokuntaehdotuksen liitteenä. Hyvinvointivaliokunta on yksimielisesti päättänyt viedä vuoden 2012 teemaistunnon hyväksyttäväksi alla olevat päätösehdotukset.

3. Päätelmät

Edellä esitetyn perusteella hyvinvointivaliokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se pyrkii edistämään työtä, jonka tavoitteena on YK:n Global Compact -hankkeen 10 periaatteen sisällyttäminen luontevaksi osaksi yritysten yhteiskuntavastuuta ja profiilia arktisella alueella ja että se tukee Arktisen neuvoston työtä yritysten yhteiskuntavastuuta (CSR) koskevien periaatteiden kehittämiseksi arktisella alueella.

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille sekä Ahvenanmaalle, Färsaarille ja Grönlannille,

että ne vahvistavat ja kehittävät pohjoismaista yhteistyötä Arktisessa neuvostossa.

että ne laativat yhdessä arktisen työn keskeisten toimijoiden kanssa toimenpidesuunnitelman suhtautumisesta tuleviin haasteisiin, jotka liittyvät arktisen alueen strategiseen sijaintiin, ilmastonmuutokseen, terveyteen ja muihin arktisiin paikallisyhteisöihin vaikuttaviin tekijöihin 12. toukokuuta 2011 hyväksytyn Nuukin ministerijulistuksen mukaisesti.

Reykjavikissa 22. maaliskuuta 2012

Anders Andersson (KD)

Anders Karlsson (S)

Anne Louhelainen (ps.)

Finn Sørensen (EL)

Helgi Abrahamsen (sb)

Karen J. Klint (S)

Peter Jeppsson (S)

Siv Friðleifsdóttir (F), puheenjohtaja

Sonja Mandt (A), varapuheenjohtaja

Svein Harberg (H)

Vigdís Giltun (FrP)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1556/välfärd

Tekijä(t):

Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:

- Sihteeristön keräämää aineistoa
- Nuukin ministerijulistus, 12. toukokuuta 2011
- YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

LIITE (Sihteeristön keräämää aineistoa):

Arktinen alue tarkoittaa pohjoisnapaa ympäröiviä alueita. Alueen kattavuudesta on erilaisia määritelmiä. Joskus arktisella alueella tarkoitetaan pelkästään pohjoisnapaa ympäröivää merijään peittämää aluetta, mutta laajemmissa määritelmissä mukaan lasketaan myös pohjoiset maa-alueet, kuten Huippuvuoret, Grönlanti ja Amerikan pohjoisimmat osat. Näissä määritelmissä arktinen alue rajataan usein pohjoisen napapiirin auringonvalo-olosuhteiden, pohjoisen puurajan niukan kasvillisuuden tai Köppen-ilmastoluokittelun arktisen E-ilmaston mukaan. Kapeimman määritelmän mukaan arktiseen alueeseen ei sisälly lainkaan mannerta. Pinta muodostuu suurista jääautoista, jotka törmäilevät toisiinsa ja lohkeilevat. Jos mukaan lasketaan hieman etelämpänä sijaitsevat maa-alueet, nekin ovat myös joko jäätiköiden tai tundran peitossa, eli maa on roudassa ympäri vuoden. Jos otetaan mukaan etelämpänä pohjoiseen napapiiriin ulottuva alue, arktinen alue käsittää myös joitakin Siperian ja Fennoskandian pohjoisia metsävyöhykkeitä (Wikipediasta).

Hyvinvointivaliokunta on kerännyt arktista aluetta koskevaa tietoa eri toimijoilta Reykjavikissa Islannissa pidettävää vuoden 2012 teemaistuntoa varten. Monet kansalliset, pohjoismaiset ja globaalit toimijat ovat erittäin kiinnostuneita arktisesta alueesta.

Arktinen neuvosto

Hyvinvointivaliokunta toteaa, että sekä kaikilla Pohjoismailla että muilla toimijoilla on meneillään erittäin paljon erilaista arktiseen alueeseen liittyvää toimintaa. Pohjoismaiden neuvosto on tarkkailijana CPAR:ssa (Conference of Arctic Parliamentarians).

Tässä yhteydessä on luonnollista mainita muun muassa Arktinen neuvosto. Arktinen neuvosto on hallitusten välinen yhteistyöelin, jossa keskustellaan arktisen alueen maiden haasteista. Tavoitteena on edistää ympäristöllisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kehitystä. Neuvosto perustettiin virallisesti vuonna 1996, ja sen jäsenmaat ovat Kanada, Yhdysvallat, Venäjä, Tanska, Färösaaret ja Grönlanti, Suomi, Islanti, Norja ja Ruotsi. Kuusi alkuperäiskansoja edustavaa kansainvälistä järjestöä on liittänyt neuvoston pysyviä jäseniä. Monilla ei-arktisisilla valtioilla, kansainvälisillä järjestöillä ja kansalaisjärjestöillä on tarkkailijan asema Arktisessa neuvostossa. Hyvinvointivaliokunta toteaa, että Pohjoismaiden ministerineuvostolla on siinä tarkkailijan asema.

Nuukin ministerijulistus, 12. toukokuuta 2011

Kaikkien maiden ulkoministerit allekirjoittivat 12. toukokuuta 2011 ensimmäisen oikeudellisesti sitovan sopimuksen, niin sanotun Nuukin ministerijulistuksen. Siinä sovittiin arktisella alueella suoritettavista meripelastustehtävistä. Samalla päätettiin, että Arktisesta neuvostosta kehitetään toimintakykyinen kansainvälinen yhteistyöelin. Samassa yhteydessä perustettiin toimintaryhmä, *task force*, joka laatii toimintasuunnitelman Arktisen neuvoston institutionaalisten rakenteiden vahvistamiseksi. Toinen tärkeä päätös koski tarkkailijoiden tulevia tehtäviä ja kriteerejä Arktisessa neuvostossa.

Hyvinvointivaliokunta kiinnittää Nuukin ministerijulistuksessa huomiota seuraavaan, joka on kohdassa Tärkeimmät saavutukset ja tulevat tehtävät;

Inhimillinen ulottuvuus

Arvostaa sitä, että ihmisten terveys on nostettu tärkeälle sijalle Tanskan puheenjohtajakaudella, merkitsee tiedoksi arktisen alueen terveysministerien Nuukissa helmikuussa 2011 pitämän kokouksen, tunnustaa terveyshaasteiden yhä jatkuvan ja kiinnittää huomiota alkuperäiskansojen ja arktisten yhteisöjen asukkaiden fyysisen ja psyykkisen terveyden ja hyvinvoinnin parantamisen ja voimaannuttamisen tarpeeseen.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:

- Sihteeristön keräämää aineistoa
- Nuukin ministerijulistus, 12. toukokuuta 2011
- YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

Toteaa, että tarvitaan kattava yleiskuva arktisen alueen inhimillisestä kehityksestä ja arvio arktisen alueen asukkaiden nykytilasta ja sen suhteesta ilmastonmuutokseen ja muihin arktisiin paikallisyhteisöihin vaikuttaviin tekijöihin.¹

Grönlanti, Tanska ja Färsaaret olivat Arktisen neuvoston 7. ministerikokouksen puheenjohtajia toukokuussa 2011. Ruotsi toimii neuvoston puheenjohtajana vuoteen 2013 saakka. Kanadan puheenjohtajakausi Arktisessa neuvostossa alkaa vuonna 2013.

Turvallinen ruoka ja puhdas vesi terveyden näkökulmasta

Hyvinvointivaliokunta toteaa, että Arktinen neuvosto on perustanut asiantuntijaryhmän käsittelemään muun muassa alkuperäiskansojen terveys- ja hyvinvointihaasteita arktisella alueella. Työryhmän nimi on lyhennettynä SDWG (*Sustainable Development Working Group*). Hyvinvointivaliokunta on ollut yhteydessä työryhmän vetäjään professori Birgitta Evengårdiin (MD, PhD). Hän korostaa, että on tärkeää keskittyä ruoan ja puhtaan veden saannin turvaamiseen terveyden näkökulmasta, sillä ilmastomuutos ja jään sulaminen vaikuttavat asiaan dramaattisesti.

Hyvinvointivaliokunta on pitänyt kokouksen Arktisen neuvoston alkuperäiskansojen sihteeristön IPS:n (*Arctic Council Indigenous Peoples Secretariat*) kanssa. Erik Gant toimii pääsihteerinä sihteeristössä, joka edustaa Arktisen neuvoston pysyvinä jäseninä olevaa kuutta kansainvälistä alkuperäiskansojen järjestöä. Arktinen neuvosto on ensimmäinen ylikansallinen järjestö, joka suo alkuperäiskansoille virallisen jäsenyyden. Hyvinvointivaliokunta on keskustellut myös Tanskan vasta nimitetyn arktisen lähettilään Klavs A. Holmin kanssa saadakseen tietoa eri ongelmista, jotka liittyvät yleisesti arktiseen yhteistyöhön, arktisen alueen väestöön ja alkuperäiskansoihin.

Hyvinvointivaliokunta on havainnut, että politiikkaa kehitetään paljolti Arktisen neuvoston kautta, ja siitä syystä valiokunta haluaa nostaa keskiöön sen, miten Pohjoismaiden neuvosto voi CPAR:n (*Conference of Arctic Parliamentarians*) ohella kehittää ja vahvistaa yhteistyötään ja yhteyksiään Arktisen neuvoston kanssa.

Pohjoinen ulottuvuus

Hyvinvointivaliokunta haluaa mainita arktisen alueen yhteydessä pohjoisen ulottuvuuden. EU:n pohjoinen ulottuvuus perustettiin vuonna 1997 EU:n alueellisen yhteistyön välineeksi Pohjois-Euroopassa, ja painopiste oli erityisesti Venäjän kanssa tehtävässä yhteistyössä. Vuonna 2006 EU:n pohjoisesta ulottuvuudesta tuli pohjoinen ulottuvuus (PU), joka on neljän tasavertaisen kumppanin – EU:n, Islannin, Norjan ja Venäjän – välistä yhteistyötä. Siihen osallistuvat myös alueelliset neuvostot ja kansainväliset rahoituslaitokset. Lisäksi ne EU-maat, joita asia koskee eniten ja jotka ovat siitä kaikkein kiinnostuneimpia, osallistuvat aktiivisesti yhteistyöhön sekä poliittisella että asiantuntijatasolla. Pohjoinen ulottuvuus on kehittynyt ripeästi ja dynaamisesti, ja mukaan tulee yhä uusia yhteistyöalueita. Yhteistyö on organisoitu niin sanottujen kumppanuuksien kautta. Kumppanuudet on rakennettu itsenäisiksi yksiköiksi, jotka kehittävät vastuualueensa konkreettista yhteistyötä ja raportoivat virkamieskomitealle, *pohjoisen ulottuvuuden ohjausryhmälle ND Steering Groupille*, ministerikokouksille ja varaministerikokouksille (joka toinen vuosi).

Kumppanuudet:

- Ympäristökumppanuus – NDEP (*ND Environmental Partnership*): Pyrkii ratkaisemaan ydinturvallisuuteen ja radioaktiivisen jätteen käsittelyyn sekä huonokuntoiseen infrastruktuuriin liittyviä ympäristöhaasteita pohjoisessa ja parantamaan vanhentuneita vesi-

¹ Sihteeristön käännös – ks. liite.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:

- Sihteeristön keräämää aineistoa
- Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
- YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

huolto-, jätevesien puhdistus-, jätehuolto- ja kaukolämpöjärjestelmiä.

Sihteeristö: Lontoossa sijaitseva EBRD hallinnoi rakennerahastoa.

- Sosiaali- ja terveystumppanuus – NDPHS (*ND Partnership in Health and Social Well-being*): Alueen asukkaiden terveyden ja elämänlaadun parantaminen i) torjumalla sekä tarttuvia että ei-tarttuvia tauteja ja ii) edistämällä terveitä elintapoja.

Sihteeristö: Sihteeristö toimii Tukholmassa Itämeren valtioiden neuvoston yhteydessä. Puheenjohtaja: Suomi (marraskuusta 2011 lähtien)

- Liikenne ja logistiikkatumppanuus – NDPTL (*ND Partnership on Transport and Logistics*): Pohjoisen ulottuvuuden alueen liikenne- ja logistiikkayhteistyön kehittäminen infrastruktuuri-, palvelu- ja logistiikkahankkeiden avulla.

Sihteeristö: Pohjoismaiden investointipankin (NIB) yhteydessä Helsingissä. Puheenjohtaja: Norja

- Kulttuurikumppanuus – NDPC (*ND Partnership on Culture*): Rohkaista kulttuurin ja elinkeinoelämän välistä yhteistyötä erityisesti kulttuuri- ja muun matkailun alalla sekä vahvistaa alueellista ja paikallista kulttuuri-identiteettiä ja kulttuuriperintöä.

Sihteeristö: Pohjoismaiden ministerineuvosto, Kööpenhamina (vuoteen 2013 saakka). Puheenjohtaja: Norja

Laitokset:

- Pohjoisen ulottuvuuden instituutti – NDI (ND Institute): Avoin yliopistoverkosto, joka pyrkii edistämään tutkimusta pohjoisen ulottuvuuden tärkeillä yhteistyöalueilla. Pu-instituutti on sijoitettu Pietarin valtionyliopistoon ja Lappeenrannan teknilliseen yliopistoon.
- Yritysneuvosto – NDBC (*ND Business Council*): Yritysneuvosto on elinkeinoelämän toimijoiden välisen vuoropuhelun foorumi. Neuvosto pyrkii lisäämään yritysten sekä paikallisten ja alueellisten viranomaisten välisiä yhteyksiä. On perustettu yhdeksän työryhmää: öljy ja kaasu, sähkövoima ja energiahuolto, huipputeknologia, ekologia ja ympäristönsuojelu, liikenne ja logistiikka, lääkkeet ja farmasiatuotteet, koneenrakennus ja autokomponentit, pankit sekä metsätalous.

Elintapasairaudet

Hyvinvointivaliokunta haluaa mainita pohjoiseen ulottuvuuteen liittyvän työn yhteydessä, että hyvinvointivaliokunnan puheenjohtaja Siv Fridleifs-dottir (IS) ja Vigdis Giltun (NO) saivat helmikuussa 2011 nykyisen ohjelman (voimassa vuoteen 2013) terveys- ja sosiaalialantoimia käsittelevään kohtaan mukaan vihreän avaimenreikämerkinnän ja transrasvojen vähentämisen (Tanskan mallin mukaisesti). Sosiaali- ja terveystumppanuudesta NDPHS (*Northern Dimension Partnership in Public Health and Social Well-being*) on merkittävää hyötyä nostettaessa kansanterveyttä globaalille asialistalle. NDPHS on painottanut vuoden 2012 EU-ohjelmassaan selkeämmin terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia. Hyvinvointivaliokunta toteaa, että terveys- ja sosiaalipolitiikassa on alueita, joilla tarvitaan pikaisia toimenpiteitä. Näitä ovat demografiset haasteet, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen aiheuttamat terveyserot, ei-tarttuvien sairauksien (elintapasairaudet) ja antibioottiresistenssin yleistymisen.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
– Sihteeristön keräämää aineistoa
– Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
– YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

Hyvinvointivaliokunta on painottanut vahvasti elintapasairauksia, kuten sydän- ja verisuonitauteja, tyypin 2 diabetesta, lihavuusongelmaa ja mielenterveyttä.

Hyvinvointivaliokunta on todennut elintapasairauksien yleistyneen pohjoismaalaisten keskuudessa ja se on tietoinen siitä, että alkuperäiskansat painiskelevat monien samanlaisten terveysongelmien kanssa ja että alkoholin käyttöön liittyvät ongelmat ja nuorten itsemurhat ovat myös yleistyneet.

Elintapasairaudet kuten lihavuuteen liittyvät ongelmat, diabetes, tupakoinnin yleisyys, lasten huono hammasterveys, terveydellinen ongelmakäyttäytyminen, ahdistus ja masennus ovat terveydellisiä seikkoja, joita esiintyy vähemmistöjen keskuudessa keskimääräistä enemmän.

Hyvinvointivaliokunta toteaa, että yhteiskunnan eri sosiaalis-taloudellisten ryhmien välillä on merkittäviä terveyseroja. Hyvinvointivaliokunta on aikaisemmin korostanut, että nämä sairaudet ovat pitkäaikaisia, aiheuttavat yksilöille suuria ongelmia ja heikentävät heidän elämänlaatuaan sekä käyvät kalliiksi yhteiskuntatalouden näkökulmasta. On yhteiskunnan vastuulla turvata kunnolliset kasvuolosuhteet ja tarjota mahdollisuus terveyttä edistäviin elintapoihin, niin että jokaisen on helppo valita ne. Hyvinvointivaliokunta korostaa, että on tärkeää tehdä pitkäjänteistä ja järjestelmällistä kansanterveystyötä, joka käsittää koko yhteiskunnan sekä horisontaalisesti että vertikaalisesti ja jossa kiinnitetään erityistä huomiota lapsiin ja nuoriin.

Pohjoismaiden ministerineuvoston uusi yhteistyöohjelma 2012–2014; Arktisen alueen kestävä kehitys

Hyvinvointivaliokunta muistuttaa Pohjoismaiden ministerineuvoston uudesta yhteistyöohjelmasta 2012–2014; Arktisen alueen kestävä kehitys, jonka Pohjoismaiden neuvosto hyväksyi vuoden 2011 istunnossaan. Hyvinvointivaliokunta toteaa, että vastedes korostetaan viittä painopistealuetta, jotka ovat väestö, ympäristö ja luonto, ilmasto, kestävä elinkeinoelämä, koulutus ja osaamisen parantaminen.

Megatrendit

Hyvinvointivaliokunta pitää tarpeellisena mainita PMN:n vuonna 2011 julkaiseman analyysin, jossa nimetään arktisen alueen yhdeksän megatrendiä. Niillä tarkoitetaan muutoksia, jotka ovat niin mittavia, että ne saattavat muuttaa elintapoja sekä paikallisesti että globaalisti yli maantieteellisten ja sosiaalisten rajojen.

Mainitut arktisen alueen megatrendit ovat:

1. Kaupungistuminen – globaali suuntaus, joka koskee myös arktista aluetta
2. Demografiset haasteet – ikääntyneet jäävät, nuoremmat (naiset) lähtevät
3. Riippuvuus kuljetuksista ja luonnonvarojen käytöstä – hallitsee arktista taloutta
4. Ilmastonmuutos ja ympäristömuutokset vaikuttavat merkittävästi arktiseen alueeseen
5. Arktisen alueen on hankittava lisää inhimillistä pääomaa investoimalla enemmän ihmisiin
6. Julkisen ja yksityisen sektorin vuorovaikutuksen muutokset vaikuttavat kehitykseen
7. Uusiutuva energia "vihertää" taloutta
8. Saavutettavuus tarjoaa uusia mahdollisuuksia ja haasteita
9. Arktinen alue on uusi toimija globaaleissa yhteyksissä.

YK:n Global Compact – yritysten yhteiskuntavastuu

Pohjoismaiden neuvosto

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
– Sihteeristön keräämää aineistoa
– Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
– YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

Hyvinvointivaliokunta on aikaisemmin käsitellyt sosiaalista kumppanuutta (*Corporate Social Responsibility – CSR*) vuoden 2011 pääteemojen valinnan yhteydessä; miten ehkäistä Pohjoismaiden asuinalueiden sosiaalista eriytymistä.

Hyvinvointivaliokunta korosti tällöin sosiaalisia kumppanuuksia yhtenä työvälteenä, jonka avulla yritykset voivat kantaa enemmän sosiaalista vastuuta lähiympäristössään ja globaalisti. Tässä yhteydessä on luonnollista nostaa esiin YK:n Global Compact -hanke.

YK esitteli vuonna 2000 Global Compact -hankkeen globaalina verkostona yrityksille, jotka haluavat olla yhteiskuntavastuullisia ja edistää kunnollista ja kestäväää yrityskäytäntöä. Nykyään Global Compact on maailman suurin yritysten yhteiskuntavastuuseen liittyvä aloite, ja siinä on mukana yli 7 000 osallistujaa. Yrityksiä on 5 200 ja ne ovat 130 eri maasta. Yli puolet mukanaolijoista on pk-yrityksiä.

Global Compact perustuu kymmenelle peruseriaatteelle, jotka liittyvät ihmisoikeuksiin, työelämän standardeihin, ympäristöön ja korruption torjumiseen. YK:n Global Compact -hankkeen (GC) kymmenen periaatetta ovat peräisin YK:n yleissopimuksista, jotka useimmat YK:n 192 jäsenmaasta ovat hyväksyneet.²

Periaatteet muodostavat siksi globaalit viitekehykset elinkeinoelämän yhteiskuntavastuulle ja edustavat globaalisti elinkeinoelämän yhteistä arvo-perustaa. Global Compactin vahvuutena on se, että universaalit periaatteet luovat yhteisen näkemyksen siitä, mitä vastuullinen yritystoiminta tarkoittaa ja helpottavat siten yritysten ja muiden toimijoiden välistä viestintää yli maantieteellisten ja kulttuuristen rajojen. Global Compactiin liittyvät yritykset sitoutuvat tekemään parhaansa noudattaakseen näitä kymmentä periaatetta omassa yritystoiminnassaan. Hyvinvointivaliokunta toteaa, että on olemassa myös pohjoismainen verkosto *Global Compact Network; Nordic Countries*.

Global Compactilla on kaksi päätavoitetta:

- Tehdä kymmenestä periaatteesta osa yritysten liiketoimintaa kaikkialla maailmassa.
- Edistää toimia ja kumppanuuksia, jotka auttavat saavuttamaan YK:n kestävään kehityksen tavoitteet.

Hyvinvointivaliokunnan mielestä on olennaisen tärkeää käyttää laajasti ja aktiivisesti YK:n Global Compact -hankkeen kymmentä periaatetta, niin että yritykset kantavat yhteiskuntavastuunsa ja ovat tärkeänä osatekijänä muiden joukossa vahvistamassa arktisen alueen kestäväää kehitystä.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
– Sihteeristön keräämää aineistoa
– Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
– YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

² YK:n kymmenen periaatetta; Global Compact – ks. liite

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
– Sihteeristön keräämää aineistoa
– Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
– YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

NUUK DECLARATION

On the occasion of the Seventh Ministerial Meeting of

The Arctic Council

12 May 2011, Nuuk, Greenland

Ministers representing the eight Arctic States, convening in Nuuk, Greenland, for the Seventh Ministerial meeting of the Arctic Council, joined by the representatives of the six Permanent Participant organizations of the Arctic Council,

Recognizing the importance of maintaining peace, stability and constructive cooperation in the Arctic,

Reconfirming the commitment of the Arctic Council to promote environmental protection and sustainable development of the Arctic,

Welcoming the increased cooperation among the Arctic States and peoples in order to address the new challenges and opportunities,

Recognizing that the Arctic is first and foremost an inhabited region with diverse economies and societies and the importance of continued sustainable development of Arctic communities, **recognizing** the rights of indigenous peoples and interests of all Arctic residents, and **emphasizing** the continued engagement of indigenous peoples and communities as a fundamental strength of the Council,

Recognizing that rapidly changing circumstances, in particular the changing climate, have increased the challenges and opportunities facing the Arctic in both volume and complexity, and **underscoring** the importance of strengthening the Arctic Council to address this change,

Hereby:

STRENGTHENING THE ARCTIC COUNCIL

Announce the Agreement on Cooperation in Aeronautical and Maritime Search and Rescue in the Arctic; as the first legally binding agreement negotiated under the auspices of the Arctic Council,

Decide that the Arctic Council should continue to work towards solutions to address emerging challenges in the Arctic utilizing a wide range of approaches,

Decide to strengthen the capacity of the Arctic Council to respond to the challenges and opportunities facing the Arctic by establishing a standing Arctic Council secretariat, hereinafter the Secretariat, in Tromsø, Norway to be operational no later than at the beginning of the Canadian Chairmanship of the Arctic Council in 2013,

Decide to establish a task force to implement the decisions to strengthen the Arctic Council, including any necessary arrangements to establish the Secretariat, and **approve** the composition and mandate of the task force as set out in the Senior Arctic Officials' Report to Ministers 2011 (SAO Report),

Adopt the recommendations of the Senior Arctic Officials (SAOs) on the role and criteria for observers to the Arctic Council as set out in Annexes to the SAO Report, and **decide** to apply these criteria to evaluate pending applicants for observer status,

Adopt the Communication and Outreach Guidelines as set out in the SAO Report and **instruct** the SAOs to develop a Strategic Communications Plan for the Arctic Council,

MAJOR ACCOMPLISHMENTS AND FUTURE WORK

Human Dimension

Note with appreciation and welcome the priority placed on human health issues during the Danish chairmanship, **take note** of the Arctic Health Ministers' Meeting held in Nuuk in February 2011, **recognize** the continued health challenges and **note** the need to improve physical and mental health and well-being and empowerment of indigenous peoples and residents of Arctic communities,

Note the need for a comprehensive overview of human development in the Arctic and **call** for an assessment of the current state of human development in the Arctic and its relationship with climate change and other factors affecting Arctic communities,

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
- Sihteeristön keräämää aineistoa
- Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
- YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

Climate Change and Environmental Protection

Recognize that substantial cuts in emissions of Carbon dioxide and other greenhouse gases are the backbone of meaningful global climate change mitigation efforts,

Welcome with appreciation the full report on the assessment of the Arctic Cryosphere entitled "Snow, Water, Ice and Permafrost in the Arctic" (SWIPA), **note with concern** the accelerated change in major components of the cryosphere and the profound local, regional and global effects of observed and expected changes, **emphasize** the need for forward looking Arctic cooperation with a view to increase Arctic resilience and to enhance Arctic Council leadership to minimize the human and environmental impacts of climate change, and **instruct** Senior Arctic Officials to consider how best to follow up on the SWIPA recommendations in the future work of the Arctic Council,

Welcome the Arctic Council reports on Short-Lived Climate Forcers (SLCF), that have significantly enhanced understanding of black carbon, **encourage** Arctic states to implement, as appropriate in their national circumstances, relevant recommendations for reducing emissions of black carbon, and **request** the Task Force and the AMAP expert group to continue their work by focusing on methane and tropospheric ozone, as well as further black carbon work where necessary and provide a report to the next Ministerial meeting in 2013,

Decide to establish a Short-Lived Climate Forcer Contaminants project steering group that will undertake circumpolar demonstration projects to reduce black carbon and other SLCF emissions,

Note with concern that mercury levels continue to rise and present risks to the health of the human population and the wildlife in parts of the Arctic as reported in the 2011 AMAP assessment on mercury in the Arctic, and **support** the ongoing intergovernmental negotiations under the United Nations Environment Programme (UNEP) to conclude a global agreement on mercury that will significantly reduce global mercury use and emissions,

Appreciate actions in support of the implementation of the Stockholm Convention and the Persistent Organic Pollutants (POPs) and Heavy metals protocol of the UNECE Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution (LRTAP), and **encourage** countries to continue work to reduce emissions and sign, ratify and enhance the implementation of these Conventions and Protocols,

Reiterate the importance of the use of Arctic Indigenous Peoples' traditional knowledge and capacity-building initiatives in the planning and implementation of measures to adapt to climate change, **recognize** that climate change and

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
- Sihteeristön keräämää aineistoa
- Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
- YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

other negative factors have impacted the traditional livelihoods and food safety and security of Arctic Indigenous Peoples and other Arctic residents and communities,

Confirm the commitment of all Arctic states to work together and with other countries to implement the agreements reached in Cancun by the time of the climate talks this year in Durban, South Africa, and in this context **urge** all Parties to the UNFCCC to take urgent action to meet the long-term goal of holding the increase in global average temperature below 2 degrees Celsius above pre-industrial levels,

Decide to establish an expert group on Arctic ecosystem-based management (EBM) for the Arctic environment to recommend further activities in this field for possible consideration by the SAOs before the end of the Swedish chairmanship,

Direct SAOs to review the need for an integrated assessment of multiple drivers of Arctic change as a tool for Indigenous Peoples, Arctic residents, governments and industry to prepare for the future, and, based on that review, to make recommendations for consideration by Arctic Council Deputy Ministers at their next meeting of a possible Arctic Change Assessment, including an Arctic Resilience report,

Arctic marine environment

Decide to establish a Task Force, reporting to the SAOs, to develop an international instrument on Arctic marine oil pollution preparedness and response, and **call for** the Emergency Prevention, Preparedness and Response (EPPR) and other relevant working groups to develop recommendations and/or best practices in the prevention of marine oil pollution; the preliminary or final results of both to be presented jointly at the next Ministerial meeting in 2013,

Welcome EPPR's report "Behavior of Oil and Other Hazardous Substances in Arctic Waters" (BoHaSa) and its contribution to knowledge of the behaviour of oil and other hazardous substances in the Arctic and **encourage** the Senior Arctic Officials to consider the conclusions and recommendations for future Arctic Council activities,

Recognize the important role of the Agreement on Cooperation on Aeronautical and Maritime Search and Rescue in the Arctic for safe transport and enhancing cooperation in assisting people in distress in the Arctic,

Urge the completion as soon as possible of work at the International Maritime Organization to develop a mandatory polar code for ships,

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
- Sihteeristön keräämää aineistoa
- Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
- YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

Welcome the progress achieved with the Arctic Ocean Review (AOR) project which considers existing global and regional measures that are relevant for the Arctic marine environment, and **look forward** to the delivery of the final report of the AOR project in 2013, in particular the options and opportunities for strengthening global and regional efforts for the conservation and sustainable use of the Arctic marine environment,

Science and Monitoring

Recognize the importance of the Sustaining Arctic Observing Networks (SAON) process as a major legacy of the International Polar Year for enhancing scientific observations and data-sharing and **accept** the recommendations of the Senior Arctic Officials as contained in the SAO report for the ongoing management of SAON,

Recognize that the International Polar Year (IPY) was the largest circumpolar program on scientific research to date, and **welcome** in 2012 the "Knowledge to Action Conference" in Montreal as the concluding event of IPY and the opportunity it presents to transform knowledge and scientific results into policies that will guide our future actions related to the environment and well-being of Arctic communities,

Decide to task the Senior Arctic Officials to consider maximizing the legacy of the IPY by supporting a proposal to arrange an International Polar Decade in light of the rapid climate change of the Arctic and the need for further coordinated research of the Arctic environment and its human dimension,

Welcome the contributions of the Arctic Biodiversity Trends 2010 Report toward understanding the adaptability of nature and living resources in the Arctic to global and regional stressors, and **await** the scientific assessment and policy recommendations from the Arctic Biodiversity Assessment (ABA) scheduled to be completed in 2013,

Congratulate the University of the Arctic (UArctic) on its 10th anniversary, **recognize** its contribution in developing specialized education aimed at building capacity and fostering traditional and scientific knowledge relevant to Indigenous Peoples, Arctic communities and policy-makers, and **encourage** continuous support for the UArctic,

OTHER ISSUES

Adopt the recommendations in the SAO Report to Ministers and **instruct** SAOs to review and adjust, if needed, the mandates of the Arctic Council working groups and task forces and their work plans for 2011-2013,

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
- Sihteeristön keräämää aineistoa
- Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
- YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

Reiterate the need to finance circumpolar cooperation, as well as the importance of providing adequate funding to Permanent Participants to support their preparations for, and participation in, the Arctic Council, the working groups, task forces and Arctic Council projects,

Note the Arctic Environment Ministers Meeting in June 2010, and the Arctic Health Ministers meeting in February 2011, and **welcome** further high-level meetings,

Welcome continued cooperation with other relevant bodies,

Thank the Kingdom of Denmark for its Chairmanship of the Arctic Council during the period 2009-2011, and **welcome** the offer of the Kingdom of Sweden to chair the Arctic Council during the period 2011-2013 and to host the Eighth Ministerial meeting in 2013.

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
- Sihteeristön keräämää aineistoa
- Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
- YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1

Signed by the representatives of the Arctic Council
12 May 2011 in Nuuk, Greenland

For the Government of Canada
Leona Aglukkaq
Minister of Health

For the Government of Iceland
Óssur Skarphéðinsson
Minister of Foreign Affairs

For the Government of the Kingdom of
Denmark
Lene Espersen
Minister of Foreign Affairs

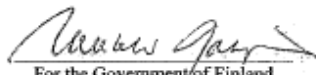

For the Government of Norway
Jonas Gahr Støre
Minister of Foreign Affairs

For the Government of the Faroe Islands
Kaj Leo Johannesen
Løgmaður (Prime Minister)

For the Government of Sweden
Carl Bildt
Minister of Foreign Affairs

For the Government of Greenland
Kasper Kleist
Formand for Naalakkersuisut (Premier)

For the Government of the Russian
Federation
Sergey Lavrov
Minister of Foreign Affairs

For the Government of Finland
Jaakko Laajava
Under-Secretary of State

For the Government of the United States of
America
Hillary Clinton
Secretary of State

A 1556/välfärd

Tekijä(t):
Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:
- Sihteeristön keräämää
aineistoa
- Nuukin ministerijulistus, 12
toukokuuta 2011
- YK:n Global Compact -
hankkeen kymmenen
periaatetta

Dnro 12-00076-1

FNs Ti prinsipper Global Compact; Næringslivets samfunnsansvar

Menneskerettigheter

Prinsipp 1: Bedrifter skal støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og

Prinsipp 2: påse at de ikke medvirker til brudd på menneskerettighetene.

Arbeidstakerrettigheter

Prinsipp 3: Bedrifter skal holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at retten til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis,

Prinsipp 4: sikre at alle former for tvangsarbeid avskaffes,

Prinsipp 5: sikre at barnarbeid reelt avskaffes, og

Prinsipp 6: sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes.

Miljø

Prinsipp 7: Bedrifter skal støtte en føre-var tilnærming til miljøutfordringer,

Prinsipp 8: ta initiativ til fremme av økt miljøansvar, og

Prinsipp 9: oppmuntre til utvikling og spredning av miljøvennlig teknologi.

Anti-korrupsjon

Prinsipp 10: Bedrifter skal bekjempe enhver form for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1556/välfärd

Tekijä(t):

Hyvinvointivaliokunta

Liitteet:

- Sihteeristön keräämää aineistoa
- Nuukin ministerijulistus, 12 toukokuuta 2011
- YK:n Global Compact -hankkeen kymmenen periaatetta

Dnro 12-00076-1